

BOSNA I HERCEGOVINA

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**PRVO PERIODIČNO IZVJEŠĆE BOSNE I HERCEGOVINE
SAČINJENO NA ZAHTJEV KOMITETA UN ZA LJUDSKA PRAVA**

Sarajevo, prosinac 2007. godine

Sarajevo, Trg Bosne i Hercegovine br. 1, Tel./Fax: 033/206-655

SAŽETAK:

- Uvod	3
- Pitanje br. 8	4
- Pitanje br. 14.	8
- Pitanje br. 19.....	12
- Pitanje br. 23.	23

UVOD

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, sukladno članku 12. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine, te temeljem članka 54. točka 1. Poslovnika o radu Vijeću ministara BiH na svojoj 86. sjednici, održanoj 2005. godine usvojilo je Inicijalni izvješće Bosne i Hercegovine o implementiranju Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima za razdoblje 1994-2004. godine.

Komiteta UN za ljudska prava, na 35. zasjedanju, 18. i 19. listopada 2006. godine uz učešće delegacije Bosne i Hercegovine usvojio je predmetno izvješće a potom donio Zaključke i preporuke kojim je odredio 1. listopada 2010. godine kao datum za podnošenje drugog periodičnog izvješća Bosne i Hercegovine.

Člankom 26. Zaključaka i preporuka Komitet je zatražio od Bosne i Hercegovine da inicijalno izvješće bude javno objavljeno i široko prezentirano na službenim jezicima općoj javnosti, kao i pravosudnim, zakonodavnim i administrativnim vlastima. Vijeće ministara BiH na 86. sjednici, 14. srpnja 2005. godine, primio je k znanju Zaključke i preporuke Komiteta UN za ljudska prava i sukladno sa člankom 20. Zaključaka i preporuka obvezao nadležne organe vlasti na svim razinama da kontinuirano rade na njihovom implementiranju i da najmanje jednom godišnje informiraju Vijeće ministara BiH o poduzetim aktivnostima, stanju i dostignućima kao i o problemima koji se javljaju u oblasti na koje se odnose Zaključci i preporuke Komiteta UN za ljudska prava. Također, Vijeće ministara BiH obvezalo je nadležne razine vlasti da svojim svakodnevnim aktivnostima rade na podsticanju rada civilnog sektora, posebno onih NVO koje se neposrednije bave predmetnom temom.

2. Sukladno pravilom 71. stavak 5. Poslovnika o radu Komiteta UN za ljudska prava, zatraženo je da Bosna i Hercegovina, unutar godine dana podnese informaciju o poduzetim aktivnostima, kako se to traži Zaključcima i preporukama Komiteta – paragrafi 8, 14, 19. i 23. To znači da Bosna i Hercegovina ima obvezu i zadatak da informira nadležni Komitet o stanju ljudskih prava koja tretiraju pomenuti paragrafi.

Poštujući naznačeni rok Komiteta UN za ljudska prava, Bosna i Hercegovina daje sljedeću informaciju kao odgovore na pitanja 8., 14., 19. i 23.

C. Temeljna pitanja zabrinutosti i preporuke

Pitanje br. 8.

Komiteta je zabrinut da nakon odbijanja relevantnih ustavnih amandmana 26. travnja 2006. godine, državni Ustav i Izborni zakon i dalje isključuju "ostale", i.e. osobe koje ne pripadaju jednom od "konstitutivnih naroda" države članice (Bošnjaci, Hrvati, Srbi), i njihov izbor u Dom naroda i tročlano Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (članci 2., 25., i 26.).

Država članica treba ponovo započeti razgovore o ustavnim promjenama na transparentan način i na širokim osnovama participiranja uključiti sve činioce, sa ciljem usvajanja izbornog sustava koji garantira jednako uživanje prava svim građanima prema članku 25. Pakta, bez obzira na njihovu nacionalnost.

3. Bosna i Hercegovina cijeni opravdanu zabrinutost Komiteta zbog neusvajanja relevantnih ustavnih amandmana 26.04.2006. godine i što postojeći Izborni zakon BiH još uvijek nije riješeno pitanje građana Bosne i Hercegovine koji pripadaju grupi nacionalnih manjina a koje Ustav Bosne i Hercegovine tretira pod nazivom "ostali", tj. osobe koje nisu pripadnici jednog od "konstitutivnih naroda" Bosne i Hercegovine (Bošnjaci, Srbi i Hrvati) u smislu njihove isključenosti i nemogućnosti da budu izabrani u Dom naroda i tročlano Predsjedništvo BiH (članci 2., 25. i 26.). Stoga se od Bosne i Hercegovine traži da ponovo otvori razgovore o ustavnim reformama u transparentnom procesu i na bazi širokog učestvovanja, uključujući sve interesne strane, s ciljem usvajanja izbornog sustava koji garantira jednako uživanje prava svim građanima Bosne i Hercegovine, bez obzira na njihovu etničku pripadnost, prema članku 25. Pakta, koji glasi: „Svaki građanin, bez ikakvog razlikovanja pomenutog u članku 2. i bez nerazumnih ograničenja, ima pravo i mogućnosti:

a) da učestvuje u vođenju javnih poslova, bilo neposredno bilo preko slobodno izabranih predstavnika;

b) da glasa i da bude biran na povremenim ispravno održanim izborima, uz jednako i opće biračko pravo, provedenim tajnim glasanjem, kojim se osigurava slobodno izražavanje volje birača;

c) da mu, pod općim uvjetima jednakosti, bude dostupna javna služba u njegovoj zemlji”.

4. Polazeći od ukupne strukture stanovništva Bosne i Hercegovine prilikom zaključivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, posebna pažnja posvećena je ustavnopravnom oblikovanju buduće državne zajednice. Pred tvorcima Dejtonskog Ustava Bosne i

Hercegovine bio je ozbiljan zadatak – kako oblikovati političke i pravne mehanizme koji će garantirati ravnopravnost naroda i primjenu konvencija o ljudskim pravima i slobodama. Tom prilikom rješenje je pronađeno u usvajanju načela nediskriminiranja i izbjegavanja da se detaljnije upušta u rješavanje ovog pitanja. U članku II točka 4. Ustava Bosne i Hercegovine stoji: “Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članku ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim osobama u Bosni i Hercegovini bez diskriminiranja po bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno i socijalno podrijetlo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status”. Ako se ima u vidu da sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine čini i 15 međunarodnih pravnih dokumenata koji štite ljudska prava, među kojima je i Europska povelja za regionalne jezike manjina iz 1992. godine i Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina iz 1994. godine, to govori da su manjinama Ustavom Bosne i Hercegovine osigurana manjinska prava prema najvišim europskim standardima.

5. Međutim, manjinski narodi u praksi Bosne i Hercegovine, ipak, imaju specifičan politički i ustavno pravni status. Mada još uvijek nema jasne definicije ko su “ostali” i koliko ih ima, izuzev da nisu Bošnjaci, Srbi ili Hrvati, tj. da ne pripadaju jednom od “konstitutivnih naroda” za očekivati je da će Bosna i Hercegovina u narednom radobliju uložiti napore da i kroz praktične životne aktivnosti osigurati pripadnicima manjina prava koja im Ustavom i pripadaju. U tom pravcu da bi se potpunije zaštitila ova kategorija stanovništva BiH, Ustavni sud BiH tijekom 1998. i 2000. godine učinio je napor da njihov status zaštititi sa nekoliko svojih odluka o konstitutativnosti naroda Bosne i Hercegovine. Nakon toga Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu tokom travnja 2002. godine, direktno pozivajući se na konkretne odluke Ustavnog suda, donio je odluke kojima je izmijenio i dopunio ustave entiteta Bosne i Hercegovine sa direktnim odredbama o proporcionalnoj zastupljenosti konstitutivnih naroda i “ostalih” u državnim organima i javnim institucijama u Bosni i Hercegovini. Prema amandmanima Visokog predstavnika u Republici Srpskoj “ Srbi, Bošnjaci i Hrvati kao konstitutativni narodi , “ostali” i građani, ravnopravno i bez diskriminiranja sudjeluju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj”. Identičan amandman, nametnut je i na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine. Ovaj princip dalje je razrađen kroz odredbe o strukturi predstavničkih tijela i izvršne vlasti. U Federaciji Bosne i Hercegovine najmanje četiri člana jednog konstitutivnog naroda su zastupljena u Zastupničkom domu, dok u Domu naroda konstitutivni narodi imaju po 17 zastupnika, a “ostalih” sedam. Nažalost, ovaj princip još uvijek nije u potpunosti zaživio u Domu naroda F BiH.

6. U Republici Srpskoj ustavnim amandmanima uveden je institut “zaštite nacionalnog interesa”, prema kome nijedan zakon koji se tiče pitanja vitalnog nacionalnog interesa ne može stupiti na snagu dok ga ne usvoji Vijeće naroda koje ima osam članova iz svakog konstitutativnog naroda i četiri člana iz reda “ostalih”. Kao instrument zaštite vitalnih nacionalnih interesa uvedeno je i posebno vijeće u Ustavnom sudu Republike Srpske, u koje ulaze po dvojica sudija iz reda tri konstitutivna naroda i jedan iz reda “ostalih”.

Dakle, pravno gledano pravni i politički status manjinskih grupa u Bosni i Hercegovini riješen je sukladno opće usvojenim europskim standardima. Problem je u tome što se pomenute odredbe još uvijek doslijedno ne primjenjuju u praksi.

7. Zbog navedenih i drugih problema aktuelna vlast krajem marta 2006. godine, nakon višemjesečnih rasprava, potpisala Sporazum o promjeni Ustava Bosne i Hercegovine, kako bi se, između ostalog, uspješnije eliminisale neke ustavne odredbe koje bi zbog nejasnoća mogle predstavljati diskriminiranje onih koji ne pripadaju konstitutivnim narodima. Iako ni aktuelnim Ustavom Bosne i Hercegovine, pripadnici nacionalnih manjina, odnosno “ostali” nisu formalnopravno spriječeni da se kandidiraju i da budu izabrani na najodgovornije političke funkcije u zemlji, ali je evidentno da se do sada pripadnici iz reda “ostali” ne nalaze na najodgovornijim funkcijama, što im garantira postojeće ustavno rješenje.

8. Naglašavamo da predložene ustavne promjene još više podstiču i garantiraju predstavnicima nacionalnih manjina da bez ikakve diskriminacije ravnopravno sudjeluju i u političkom životu zemlje. Da bi se to i realizirano u narednom razdoblju biće nužno razraditi i mehanizme Izbornog zakona kojim će se popunjavati garantirana mjesta za pripadnike nacionalnih manjina, pod nazivom “ostali”. Ovo pitanje može biti razrađeno tek nakon reforme novih ustavnih promjena, što je za očekivati u skorijem razdoblju. Za nadati se da će ustavna kategorija “ostali” biti, ne samo formalno pravno, nego suštinski i stvarno ravnopravna u svim sferama društva, i da će bez diskriminiranja ravnopravno sudjelovati i obavljati najviše političke i društvene funkcije od lokalne samouprave pa do najviših organa vlasti na razini države.

9. Pošto prijedlozi za ustavne promjene nisu prošli u tijeku parlamentarne procedure, poslije toga krajem 2006. godine, održani su opći parlamentarni izbori i dogovoreno je da se nakon izbora nastavi sa dogovorima i radom na ustavnim rješenjima, gdje će biti sadržana i rješenja koja se odnose na prava “ostalih”, ali do toga još uvijek nije došlo.

10. Po pitanju izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine formirana je interresorna radna grupa sa ciljem da sačini Prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Zakona o finansiranju političkih stranaka i Zakona o sukobu interesa u Bosni i Hercegovini. Interresornu radnu skupinu čine po tri predstavnika Vijeća ministara BiH, Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, iz oba doma i 4 člana iz Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Radna skupina na postavljenim zadacima intenzivno radi od početka srpnja 2007. godine. Planirano je da se do 15. novembra o.g. sačini Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i da se isti uputi u parlamentarnu proceduru.

11. Suština izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine odnosi se na tri razine:

- prva je vezana za tehničko informativne izmjene Zakona, a koji su u svrhu boljeg organiziranja i tehničke pripreme za naredne lokalne izbore koji se trebaju održati u listopadu 2008. godine, dakle godinu dana prije održavanja izbora moraju biti usvojene njegove izmjene;
- druga izmjena odnosila bi se na omogućavanje pripadnicima nacionalnih manjina zastupljenost u zakonodavnim tijelima lokalnih organa vlasti (skupštine općine u Republici Srpskoj i općinskih vijeća u Federaciji Bosne i Hercegovine) i
- usaglašavanje cjelokupnog Izbornog zakona sa europskim izbornim nasljeđem, odnosno sa međunarodnim standardima u oblasti izbora.

12. Po pitanju nacionalnih manjina radi se na izmjeni članaka 13. i 14. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Na ovaj način sukladno pomenutim odredbama omogućit će se da pripadnici nacionalnih manjina budu uključeni ravnopravno u izborni proces.

13. Informiramo da se sukladno predstojećim ustavnim promjenama koje se očekuju u Bosni i Hercegovini, sve češće postavlja pitanje značenja termina „ostali“. Na poslanička pitanja Ustano-pravna komisija oba doma Parlamentarne skupštine BiH je s ciljem definiranja termina „ostali“ ovo pitanje aplicirala za jednu od narednih sjednica Vijeća ministara BiH, kako bi se, konačno dobilo autentičnog tumačenja termina „ostali“ i na taj način izvršile određene promjene u Izbornom zakonu BiH vezano za to pitanje.

Pitanje br. 14.

Komitet bilježi sa zabrinutošću da je sudbina i mjesto gdje se nalaze oko 15.000 osoba koje su nestale tijekom oružanog sukoba (1992 – 1995.) ostaje neriješena. Komitet podsjeća državu članicu da članovi obitelji nestalih osoba imaju pravo znati o sudbini svojih srodnika, i da neuspjeh da istraži uzroke i okolnosti smrti, kao i mjesta gdje se nalaze nestale osobe povećava neizvjesnost i patnju za članove obitelji i može predstavljati povredu članka 7. Pakta (članci 2(3), 6. i 7.).

Država članica treba poduzeti trenutne i djelotvorne akcije da istraži sve neriješene slučajeve nestalih osoba i osigura bez odgode da Institut za nestale osobe postane potpuno operativan, a sukladno sa odlukom Ustavnog Suda od 13. augusta 2005. godine. Također, treba osigurati da centralna baza podataka nestalih osoba bude finalizirana i verificirana, da Fond za podršku obiteljima nestalih osoba bude osiguran, te da plaćanja obiteljima počnu što je prije moguće.

14. Pitanje nestalih osoba jedno je od gorućih pitanja, kako sa aspekta obveze države da isto rasvijetli i okonča, tako i sa najdubljeg ljudskog i moralnog odnosa prema obiteljima koje još uvijek nisu pronašle svoje najmilije. Stoga Komitet podsjeća Bosnu i Hercegovinu na rješavanje sudbine oko još 13.000 osoba nestalih za vrijeme oružanog sukoba (1992-1995.), podsjeća BiH na transparentnije i potpunije informiranje obitelji nestalih o sudbini svojih srodnika jer neistraživanje uzroka i okolnosti smrti, kao i nepronalaženje grobnih mjesta nestalih osoba povećava nesigurnost i patnju članova obitelji i najčešće znači kršenje članka 7. Pakta (čl.2(3), 6 i 7.). Od Bosne i Hercegovine se zahtijeva da pojača napore u poduzimanju neposrednijih i djelotvornijih koraka na istraživanju svih neriješenih slučajeva nestalih osoba i da bez odlaganja shodno odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine od 13.08.2005. godine, osigura potpunu operativnost Instituta za nestale osobe. Komitet insistira na osiguranju centralne baze podataka nestalih osoba i rad sa punom operativnošću Fonda za podršku obitelji nestalih osoba s osnovnim ciljem da se što prije započne sa isplatom naknada novčanih sredstava obiteljima nestalih.

15. Bosna i Hercegovina cijeneći ozbiljnost i težinu problema koji se odnosi na nestale osobe u proteklom razdoblju ulagala je a i danas ulaže velike napore za rješavanje ovog problema. Učinjeni su pomaci na pripremi i usvajanju zakonsko-pravne regulative. Usvojen je Zakon o nestalim osobama BiH; sačinjen je Vodič za obitelji nestalih osoba; uspostavljene su institucije koje se formiraju Zakonom: Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine i Fond za pomoć obiteljima nestalih osoba.

16. Zakonom o nestalim osobama, koji je usvojen krajem 2004. godine, utvrđeni su principi za unapređenje procesa traženja, definicije nestale osobe, načina vođenja centralne evidencije, ostvarenja socijalnih i drugih prava članova obitelji nestalih osoba kao i druga pitanja u svezi sa traženjem nestalih osoba iz Bosne i Hercegovine i u Bosni i Hercegovini.

Zakonom je utvrđeno i zagarantirano puno pravo članovima obitelji nestalih osoba da saznaju za sudbinu nestalih članova obitelji i rodbine, njihovo boravište/prebivalište, ili, ako su mrtvi, okolnosti, uzrok smrti i mjesto ukopa ukoliko je takvo mjesto poznato, i da dobiju posmrtnu ostatke. Člankom 4. ovog zakona obvezani su organi vlasti da pruže raspoložive informacije obiteljima nestalih, nadležnim institucijama za traženje nestalih osoba kao i svu potrebnu pomoć koja se odnosi na proces unapređenja traženja i rješavanja slučajeva nestanka osoba iz i u Bosnu i Hercegovinu.

17. S ciljem unapređenja procesa traženja nestalih osoba i efikasnijeg identificiranja posmrtnih ostataka nestalih osoba na razini Bosne i Hercegovine osnovan je Institut za nestale, kao nezavisna institucija za traženje nestalih osoba u/iz Bosne i Hercegovine. Suosnivači Instituta za nestale osobe su Vijeća ministara BiH i ICMP (Međunarodna komisija za nestale osobe).

Institut je otpočeo sa radom, ali još uvijek ne u punom kapacitetu, što se očekuje u studenom 2007. godine. Izabrani su organi upravljanja: Kolegij direktora, Upravni odbor i Nadzorni odbor.

18. Upravni odbor Instituta je u listopadu 2007. godine imenovao Savjetodavni odbor kojeg čine predstavnici udruženja nestalih osoba u Bosni i Hercegovini, i to po dva Bošnjaka, Srbina i Hrvata. To je tijelo kroz koje se ostvaruje uticaj obitelji nestalih na proces traženja nestalih osoba. Članovi udruženja nestalih osoba u Bosni i Hercegovini učestuju u radu Upravnog odbora ali bez prava glasa. Upravni odbor je sačinio i usvojio temeljne akte Instituta kao što su: Statut, Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o plaćama i drugim nadoknadama i Pravilnik o radu Instituta. Ovo su akti neophodni za funkcioniranje rada Instituta. Navedeni dokumenti su upućeni Vijeću ministara BiH radi davanja suglasnosti na iste i biće razmotreni na prvoj narednoj sjednici. Nakon ove, zakonom utvrđene procedure, pristupiće se potpisivanju ugovora o radu sa uposlenim koji su na temelju Sporazuma o preuzimanju uloge suosnivača za Institut za nestale osobe u Bosni i Hercegovini („Sl. glasnik BiH, Međunarodni ugovori“, br. 13/05), koji je potpisan od strane Vijeća ministara BiH i Međunarodne komisije za nestale (ICMP). Institut će time i formalno početi sa radom. Pomenuti sporazum u članku

5. točka c. utvrđuje da će početni sastav Instituta činiti preuzeti uposlenici iz entitetskih komisija za nestale osobe u sastavu 17 Bošnjaka, 12 Srba i 7 Hrvata.

Kolegij Instituta je sačinio i predložio na usvajanje budžet potreban za rad Instituta za 2008. godinu, koji iznosi oko 8,5 miliona KM.

19. Po pitanju centrale evidencije podataka (CEN) sukladno sa člancima 21-23. Zakona o nestalim osobama u Bosni i Hercegovini („Sl. glasnik BiH“, br. 50/04) osnivanje centralne baze podataka o načinu prikupljanja i upute o zaštiti podataka i tajnosti istih. Podaci u CEN-u neće predstavljati samo spisak i identificiraju nestale osobe, nego obvezu da se na jednom mjestu osiguraju podaci. To će biti jedna sveobuhvatna baza koja sadrži fotografije, filmove i druge informacije koje se odnose na nestale osobe. Ovaj proces treba da traje 1-2 godine.

20. Radna grupa za implementaciju Zakona o nestalim osobama Bosne i Hercegovine je usvojila idejno rješenje za CEN u prosincu 2006. godine. Radnu grupu čine predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, entitetskih tijela za traženje nestalih osoba, ICMP, Međunarodnog crvenog krsta i predstavnika vlada entiteta i Brčko Distrikta BiH. Idejno rješenje još uvijek nije razmatrano na Upravnom odboru Instituta, jer isti nije bio operativan.

21. Između ostalog, Institut za nestale Bosne i Hercegovine nadležan je da: prikuplja, obrađuje i sistematizira informacije o nestalim osobama i o pojedinačnim i masovnim grobnicama, uspostavi centralnu i jedinstvenu bazu podataka o nestalim osobama CEN, evidentira i obavještava obitelji nestalih osoba uključujući i izdavanje potvrda o nestanku i identitetu žrtava, pronalazi, provjerava i obilježava lokalitete masovnih i pojedinačnih grobnica, učestvuje u ukopavanju i ekshumacijama iz masovnih i pojedinačnih grobnica, asanaciji terena, autopsijama, antropološkim obradama i dr.

Međutim, Institut još uvijek ne radi punim kapacitetom iako je došlo do prenosa ovlašćenja sa entitetskih komisija, što je bio i temeljni uvjet za formiranje Instituta. To je činjeno iz razloga kako bi se eliminirale moguće diskriminacijske radnje koje prate proces ekshumiranja i identificiranja nestalih osoba, te ubrzalo i unapređenje procesa traženja nestalih i njihovo identificiranje. Važnost podrške radu Instituta temelji se na činjenici da se u Bosni i Hercegovini još uvijek radi na rasvjetljavanju i pronalaženju 13.000 nestalih osoba.

22. Da bi se obiteljima i rođacima nestalih osoba olakšao pristup informacijama, pravdi i garantiranim pravima, sačinjen je i Vodič za obitelji nestalih osoba, sve s ciljem da bi implementiranje Zakona o nestalim u Bosni i Hercegovini tekla željenim tijekom.

Mada je Zakon predvidio formiranje Fonda za pomoć obiteljima nestalih osoba, ova samostalna upravna organizacija još uvijek nije otpočela sa radom. Po pitanju Fonda još uvijek se ne primjenjuju odredbe članaka 15-18. Zakona o nestalim osobama u Bosni i Hercegovini. Nije usvojen ni Sporazum o financiranju Fonda iz razloga što se vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH nisu usaglasili o postotku financiranja koji bi se izdvajao za financiranje Fonda. Ovo pitanje, kao i pitanje sjedišta Instituta delegirano je vladama i zbog neusalašenosti stavova Fond nije u mogućnosti isplaćivati novčanu nadoknadu utvrđenu u članku 19. Zakona o nestalim osobama u Bosni i Hercegovini.

23. I pored uložениh napora, kako domaćih tako i međunarodnih institucija i organizacija u Bosni i Hercegovini da se traženje nestalih osoba završi, još uvijek se traga za pronalaženjem 13.000 nestalih osoba. To govori da je broj nestalih osoba u Bosni i Hercegovini još uvijek neopravdano velik, i na nadležnim državnim organima je odgovornost da se pitanje nestalih u što kraćem roku razriješi, jer za to postoje sve pretpostavke.

Pitanje br. 19.

Komiteta je zabrinut u svezi sa oskudnim uvjetima u pritvorskim jedinicama u entitetskim policijskim ustanovama i zatvorima koji su često prepuni, nemaju dovoljno službenika, nedovoljno opremljeni, i pružuje neodgovarajuće vanpritvorske aktivnosti i vježbe. Također, je zabrinut u svezi sa oskudnim higijenskim i materijalnim uvjetima, nedovoljno kvalificiranog osoblja i neodgovarajućim farmako-bazičnom terapijom za mentalno oboljele pacijente i zatvorenike, posebice u Forezičko–psihijatrijskom odjeljenju zeničkog zatvora, kao i Psihijatrijskoj bolnici u Sokocu (članci 7. i 10.).

Država članica treba poboljšati materijalne i higijenske uvjete u pritvorskim ustanovama, zatvorima i institucijama za mentalno oboljele u oba entiteta i osigurati odgovarajuću razinu osoblja, redovite vježbe i vanpritvorske aktivnosti za zatvorenike, kao i odgovarajući tretman mentalno oboljelih pacijenata. Treba premjestiti sve pacijente iz Forezičko–psihijatrijskog odjeljenja zeničkog zatvora, i s tim u svezi, osigurati da Psihijatrijska bolnica u Sokocu ispunjava sve međunarodne standarde.

24. Komitet poseban interes pokazuje za dosljedno implementiranje članaka 7. i 10. Pakta, koji zabranjuju mučenje i svirepo ili nehumano postupanje ili ponižavanje kaznama i postupcima, jer sa svakom osobom koja je lišena slobode neophodno je postupati humano i sa poštivanjem dostojanstva neodvojivog od ličnosti. Navode se primjeri i traže odgovori o tome šta se radi na poboljšanju loših uvjeta pritvora u entitetskim policijskim ustanovama i zatvorima (prenatranost, malo osoblja, loša opremljenost, loši materijalni i higijenski uvjeti, nedostatak stručnog i obučenog osoblja, i dr.). Komitet posebno apostrofira stanje u Aneksu forezične - psihijatrije u Zenici i Psihijatrijskoj bolnici u Sokocu. Smatra da bi Bosna i Hercegovina trebala više pažnje posvetiti poboljšanju materijalnim i higijenskim uvjeta u objektima pritvora, zatvorima i institucijama za mentalno zdravlje u oba entiteta i ubrzanije raditi na ispunjavanju međunarodnih standarda.

25. U Bosni i Hercegovini egzistiraju četiri nekoherentna i necjelovita sustava za izvršenje kaznenih sankcija. O necjelovitim sustavima govorimo zbog toga što niti jedan od njih ne funkcioniše kao zaokružena cjelina, koja bi svojom ukupnom infrastrukturom zadovoljavala sve aspekte izvršenja kaznenih sankcija (ne postoje posebni kazneno-popravni zavodi za izvršenje kazne zatvora prema osobama ženskog spola niti ustanove za izvršenje odgojnih mjera, neadekvatan smještaj i tretman rizičnih skupina, maloljetnici, psihički oboljela osoba, ovisnici, invalidi, stare i iznemogle osobe i td). Nekoherentni su zbog toga što su im zakonska rješenja različita i onemogućavaju horizontalni protok osuđenih osoba, a da se time ne naruše ljudska prava osuđenih osoba.

A) Prvi sustav odnosi se na izvršenje kazne zatvora i mjere pritvora koju izriče, odnosno određuje Sud BiH. Ova materija uređena je Zakonom Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera („Sl. glasnik BiH“, br. 13/05). Za izvršenje kazne zatvora koju izriče Sud Bosne i Hercegovine ne postoji posebna kazneno-popravna ustanova, već se ta kazna izvršava u entitetskim kazneno-popravnim ustanovama. Jedino se mjera pritvora koju odredi Sud Bosne i Hercegovine, za 20 osoba, izvršava u Pritvorskoj jedinici Suda Bosne i Hercegovine. Pošto ovi kapaciteti nisu dovoljni za smještaj svih prihvorenika Suda Bosne i Hercegovine, ostale pritvorene osobe se smještaju u entitetske kazneno-popravne ustanove. Najčešće su to Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa u Istočnom Sarajevu i Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa u Sarajevu. U planu je da se adaptacijom postojećeg objekta Pritvorske jedinice prošire smještajni kapaciteti za još 16 mjesta, što opet neće biti dovoljno da zadovolji potrebe Suda Bosne i Hercegovine. Također, u planu je i izgradnja posebnog Kazneno-popravnog zavoda u Istočnom Sarajevu u kojem bi se izvršile kazne zatvora i mjera pritvora koju izriče, odnosno određuje Sud Bosne i Hercegovine. Trenutno je u parlamentarnoj proceduri Zakon o osnivanju zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine, a u tijeku su pripreme oko uređenja građevinskog zemljišta za otpočinjanje izgradnje Zavoda. Planirani kapacitet Zavoda je oko 340 mjesta.

Ministarstvo pravde BiH je donijelo sve podzakonske akte koji proističu iz odredaba Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera. U te akte ugrađeni su standardi europskih zatvorskih pravila i drugih međunarodnih dokumenata koji tretiraju prava osuđenih osoba, te preporuka CPT-a. Ukupni tretman pritvorenika u Pritvorskoj jedinici Suda Bosne i Hercegovine zadovoljava visoke Europske standarde, što je ocjena i svih međunarodnih i domaćih eksperata koji posjećuju navedenu pritvorsku jedinicu.

B) Drugi sustav funkcionira u Federaciji Bosne i Hercegovine. Izvršenje kazne zatvora u Federaciji Bosne i Hercegovine regulirano je Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH („Sl. Novine FBiH“, br. 44/98 i 42/99). Na području Federacije Bosne i Hercegovine postoji jedan kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa, četiri kazneno-popravna zavoda poluotvorenog tipa i tri odjeljenja kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa. Ukupni smještajni kapacitet su 1052 mjesta za osuđene osobe i 361 mjesto za smještaj osoba na izdržavanju mjera pritvora.

C) Treći sustav, izvršenja kaznenih sankcija funkcioniра u Republici Srpskoj. Izvršenje kaznenih sankcija u Republici Srpskoj regulirano je Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u Republici Srpskoj („Sl. Glasnik RS“, br. 64/01). Ovaj zakon je usaglašen sa Zakonom Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera utvrđenih Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kaznenih i prekršajnih sankcija Republike Srpske („Sl. Glasnik RS“, br. 68/07). Na području Republike Srpske postoje dva kazneno-popravna zavoda zatvorenog tipa, jedan kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa i tri okružna zatvora. Ukupni smještajni kapaciteti su 770 mjesta za osuđena osoba i 285 mjesta za smještaj osoba na izdržavanju mjere pritvora.

D) Četvrti sustav funkcioniра u Brčko Distriktu BiH. Izvršenje kaznenih sankcija u Brčko Distriktu BiH regulirano je Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija Brčko Distrikta BiH („Sl. Glasnik Brčko Distrikta BiH“, br. 8/00 i 1/01). U Brčko Distriktu BiH ne postoji kazneno-popravna ustanova u kojoj bi se izvršavala kazna zatvora, već se kazne zatvora izvršavaju u entitetskim kazneno-popravnim ustanovama. U Brčko Distriktu BiH postoji pritvorska jedinica kapaciteta 45 mjesta za smještaj osoba prema kojima se izvršava mjera pritvora koju odrede sudovi Brčko Distrikta BiH.

26. Trenutno svi raspoloživi kapaciteti u kazneno-popravnim ustanovama u Bosni i Hercegovini su popunjeni. Slobodnih mjesta ima samo u odjelu Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa u Mostaru i u odjelu Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa u Zenici. Najteža je situacija u Kazneno-popravnom zavodu poluotvorenog tipa u Sarajevu. U tom zavodu kapaciteti su prebukirani, a na izdržavanje kazne zatvora ne mogu se primiti sve osobe koje su upućene na izdržavanje kazne zatvora, već se čeka slobodno mjesto. Kada je smještaj osuđenih osoba u pitanju, slično kao u ovom kazneno-popravnom zavodu je i u Kazneno-popravnom zavodu poluotvorenog tipa u Bihaću. I tamo se čekaju slobodna mjesta za prijem novih osuđenih osoba.

27. Bez obzira što su kazneno-popravni zavodi u nadležnosti entitetskih ministarstava prave, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, u cilju pomoći u rješavanju problema smještaja pritvorenih osoba u Kazneno-popravnom zavodu poluotvorenog tipa u Sarajevu, sačinilo je Informaciju o pretrpanosti smještajnih kapaciteta u odjeljenju kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa u Sarajevu, sa prijedlogom zaključaka i u travnju 2007. godine dostavljeno je Vijeću ministara BiH na razmatranje. Vijeće ministara BiH je početkom juna o.g. razmotrilo navedenu informaciju i donijelo zaključak da se do

usvajanja zakona o državnoj imovini zaduži Ministarstvo pravde BiH da koristeći unutarnje rezerve, poduzme aktivnosti i pokuša iznaći rješenje za rasterećenje kapaciteta.

28. Problem adekvatnog rješavanja smještaja na liječenje osoba koje se trenutno nalaze u posebnom odjeljenju za izdržavanje ranije mjere sigurnosti obveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi pri Kazneno-popravnom zavodu zdravstvenog tipa u Zenici je u isključivoj nadležnosti organa Federacije Bosne i Hercegovine. I pored toga, Ministarstvo pravde BiH se aktivno uključilo u rješavanje ovog problema. Kao rezultat tih aktivnosti je i Informacija o sanaciji objekta za potrebe izvršenja mjera obveznog psihijatrijskog liječenja izrečenih u kaznenom postupku (objekat uz Psihijatrijsku kliniku Sokolac), koja je u augustu 2007. godine dostavljena Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje predloženih zaključaka.

29. Budući da je tijekom 2003. godine CPT postavio minimum uvjeta za policijske objekte, tijekom 2007. godine, prema izvješću CPT većina policijskih stanica u Bosni i Hercegovini se pridržavala postavljenih kriterija a bilo je i unapređenja. U cjelini gledano većina ćelija u policijskim stanicama još uvijek je u lošem stanju: imaju malo prirodnog svjetla, slabo umjetno osvijetljenje, nedovoljnu ventilaciju, loše higijenske uvjete. Čak su neke policijske ćelije stavljene van uporabe, a neke su u međuvremenu vršile adaptacije i nadogradnju prostora.

30. Što se tiče zatvorskih ustanova stanje u odnosu na vremensko razdoblje od dostavljanja Inicijalnog izvješća o stanju građanskih i političkih prava u Bosni i Hercegovini nije značajnije izmjenjeno. Čine se naponi ali zbog nedovoljnih financijskih sredstava mnoge preporuke CPT iz 2003. godine do danas nisu promjenjene.

31. Poseban problem odnosi se na prebukiranost zatvorskih ustanova sa naglaskom da je još uvijek značajan problem u smještaju mlađih predstupnika. U pravilu još uvijek nema napretka u smještaju mlađih predstupnika. Maloljetnici i dalje dijele ćelije sa odraslim ili pojedinačnim sobama istog hodnika čija se vrata noću ne zaključavaju. Izlaz je u izgradnji novih jedinica, koje će biti primjerene potrebama maloljetnika. Razmišlja se o pripremi manjih jedinica, sa multidisciplinarnim timom (najbolje muško-ženski), izabran i posebno obučan za rad s maloljetnicima. Preporuke su, da bi bilo najbolje da takve jedinice imaju svoju vlastitu upravu.

32. Budući da sigurnosna situacija u pojedinim zatvorima (Zenica, Doboј, Foča i Sarajevo) nije na zadovoljavajućoj razini, ni za zatvorenike ni za zatvorsko osoblje zbog ekscesa koji su se dešavali u proteklom razdoblju, preporuke su Europskog komiteta za sprečavanje torture i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) da treba što prije uraditi integralne strategije rješavanja nasilja u zatvorima o kaznenom postupku na razinu države Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Disrikta BiH. Novo kazneno zakonodavstvo izmijenilo je sustav kaznenog pravosuđa, transformišući ga sa međunarodnom praksom i principima. Istražne funkcije su prenijete na tužitelja, a ured istražnog sudije je ukinut. Prema novom zakonodavstvu, osoba koju je policija lišila slobode temeljem sumnje da je počinila kazneno djelo mora biti sprovedena tužiocu u roku od 24 sata, a tužioc mora u naredna 24 sata ili dostaviti zahtjev sudiji za predhodni postupak za određivanje pritvora ili nalog za puštanje. Dakle, najduže razdoblje u policijskom pritvoru je 48 sati.

33. Vladavina prava, međutim, zahtijeva ne samo usvajanje odgovarajućih zakonskih normi, nego i poduzimanje potrebnih aktivnosti koje će osigurati njihovu primjenu. Naglasak je dat na tri temeljna prava: pravo pritvorenih osoba da obavijesti bliskog srodnika ili treću stranu po svom izboru o svojoj situaciji, pravo pristupa advokatu i pravo pristupa doktoru. Posebno je bitno da osobe koje je policija lišila slobode bude odmah obaviješteno o svojim pravima. Informacije prikupljene 2007. godine govore da zbog nepotpunog poštivanja zakonskih odredbi postoji i dalje potreba poboljšavanja praktične primjene pomenutih i drugih prava.

34. Shodno člancima 7. i 10. Pakta o građanskim i političkim pravima, Bosna i Hercegovina je dostavila i prezentovala Komitetu UN za ljudska prava Inicijalni izvještaj u kome je, pored ostalog, prezentirano stanje i položaj pritvorenika i zatvorenika u Bosni i Hercegovini, Nakon toga, shodno članku 10. stavak 1. Europske konvencije, u više navrata vođena je konkretna aktivnost inicirana od strane Europskog komiteta za sprečavanje torture i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT). Od prve posjete CPT-a Bosni i Hercegovini, tokom travnja 2003. godine u Bosni i Hercegovini su na snagu stupili novi kazneni zakoni i zakoni integralne strategije rješavanja nasilja u zatvorima. Da bi to bilo djelotvorno potrebno je i popunjavanje dovoljnog broja zatvorskog osoblja koje je u stanju izvršavati svoja ovlašćenja na adekvatan način. Samo obučeno osoblje može djelotvorno reagovati i prepoznati znakove reakcije zatvorenika i odlučno i pravilno reagirati na probleme. Radna mjesta osoblja moraju biti popunjena na odgovarajući način (odgovarajući broj osoba i danju i

noću, što u trenutnoj praksi nije slučaj). U ovom slučaju ključno je pitanje i ključna komponenta su pažljiva procjena, klasificiranje i podjela ćelija pojedinačnih zatvorenika unutar zatvorske populacije.

35. U cilju osiguranja i predupređenja pojava nasilja u zatvorima Bosne i Hercegovine pojedine zatvorske ustanove planiraju gradnju odjeljenja visoke sigurnosti. To će svakako doprinijeti osiguranju sigurnosnog sustava u cjelini.

36. Pošto je Komitet izrazio poseban interes o stanju psihijatrijskih ustanova, konkretno Psihijatrijske bolnice na Sokocu i Aneks forenzičke psihijatrije zeničkog Zatvora, prema najnovijim informacijama slijedi ocjena trenutnog stanja u pomenutim ustanovama.

Kada je riječ o Psihijatrijskog bolnici na Sokocu stanje se postepeno popravlja. Prostorije u kojima borave pacijenti mnogo su čistije i ukupni higijenski uvjeti su popravljeni. Na sobnim vratima su postavljene plohe za promatranje čega do sada nije bilo. Jedna od spavaonica pretvorena je u prijatnu sobu za posjete. Poboljšana je popunjenost radnih mjesta u Jedinici za forenzičnu psihijatriju, jer je zaposlen još jedan psihijatar, koji je preuzeo odgovornost za pacijente otvorenog odjeljenja uz prisustvo psihologa i socijalnog radnika, te obvezno prisustvo po dvije medicinske sestre. Broj čuvara je ostao isti, dva u dnevnoj smjeni i jedan ili dva u noćnoj smjeni i vikendima. Premda je poboljšanje dobro došlo broj osoblja je još uvijek nedovoljan.

Tretman i zbrinjavanje svih pacijanata na razinu Klinike odvija se na isti način kroz realiziranje raznih vidova terapije: farmakoterapija, skupni rad, individualni rad, psihoterapija, radnookupaciona terapija i sl. U okviru radne okupacije provode se sljedeće terapije: art terapija (slikanje, modeliranje, vajanje i druge radnje prema afinitetu), Časopis „ART magazin“, koji već pet godina izlazi, muzikoterapija, biblioterapija (biblioteka je opremljena sa 1.200 naslova).

Sudski pacijenti su smješteni u lošim uvjetima, a nema ni dovoljno edukativnog kadra za rad sa sudskim pacijentima (srednjestručni kadar i NK radnici). Poseban problem predstavljaju sudski pacijenti koji imaju utvđenu stražarsku službu, jer stražarska služba nema reguliran status. Od strane uprave Bolnice Ministarstvu pravde i Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske potencirano je rješavanje sljedećih pitanja: da se reguliraju pitanja kapaciteta pacijanata, procedure, ugovori, edukacije i što je veoma bitno stabilno financiranje.

Trenutno u Bolnici Sokolac sudskih pacijanata ima ukupno 106. Smješteni su sukladno sa starim ZKP-om. Ova lica su na grantu Vlade RS-a (58.000 KM za 50-60 lica). Drugu skupinu čine osobe koje su došle prema odredbama ZKP-a, članak 400. Finaciranje je diskutabilno za 20-25 osoba. To su osigurane osobe ali nemaju stabilno finaciranje (Fond zdravstvenog osiguranja stavlja upitnik).

Treću skupinu čini kombinacija mjera liječenja i zatvora, ali za ovu skupinu nije osigurano finaciranje. Manja skupina ne nalazi na liječenju iz KP Zavoda. Jedna problematična kategorija koja se nalazi na vještačenju i posmatranju (registrirani su za tu djelatnost). S tim u svezi ekspertizno odjeljenje je predviđeno u sustavu. Povremeno se radi za onoliko pacijenata za koliko ima osiguranih mjesta.

Bolnica ima 4500 m² korisnog prostora. Oko 1200 m² nije u funkciji. Mada je bolnica bila namjenski sagrađena 1991. godine, objekat je devastiran i potrebna su velika ulaganja za njegovo korištenje i uporabu. Treba naglasiti da je tijekom rata korišten kao vojna bolnica i bilo bi dobro da nadležni organi vlasti Bosne i Hercegovine ubrzaju aktivnosti na adaptaciji objekta.

Žene sudski pacijenti borave sa drugim ženama i nemaju stražarsku službu. I ovo pitanje treba biti predmet pažnje jer takva praksa nije dobra.

37. U cjelini gledano potrebno je još uvijek raditi na jačanju osposobljavanja stručnih kadrova. Postojeće osoblje bez daljnjeg kadrovskog poboljšanja, teže će uspostavljati osmišljenije terapeutsko okruženje, koje se u takvim tipovima ustanova sastoji od širokog niza fizičkih, psiholoških, društvenih i radnih aktivnosti. Međutim, i taj problem uprava Bolnice pokušava bar ublažiti obukom postojećeg osoblja, kao što je rad: na pitanjima žalbene procedure, internog i eksternog mehanizma izvještavanja, razmjene dojmova, obuke medicinskog osoblja, obuke stražara i dr. Pretpostavka je da to ne bi koristilo samo uposlenom osoblju, nego će biti korisno i za pacijente, njihove staratelje i zastupnike.

Za razliku od pređašnjeg načina korištenja metalnih lisica, što je bilo neprihvatljivo, uvedeno je korištenje magnetnih vezalica. Jedna od novina je i uvođenje okupacione terapije, to iz razloga što je najčešće jedina razonoda u slobodnom vremenu gledanje TV-a na malom ekranu.

38. Treba naglasiti, da je travnja 2006. godine, Jedinicu forenzične psihijatrije potpuno uništena u požaru. Prema nalazima požar su podmetnuli zatvorenici. Tako se trenutno, ionako skućeno stanje za 30-tak ili više pacijenata još više pogoršano. Spavaonice su male. Ponekad u jedan krevet smještena su i po dva pacijenta. Također, u spavaonicama nedostaje prostor za smještaj ličnih stvari pacijenata. Veoma su loši uvjeti i za dnevni boravak i odmor pacijenata. To se praktikuje u dodatku zgrade u kojem pacijenti borave po lijepom vremenu, gdje ipak nema dovoljno prostora za šetnju. Nedostaju klupe za sjedenje, niti zaklon kada su loši vremenski uvjeti.

Biće nužno popravljati uvjete i u bolničkoj trpezariji, jer tu često pacijenti moraju raditi i objedovati. Trenutno se radi na adaptaciji restorana, očekuje se da će njegovo osposobljavanje biti završeno početkom 2008. godine.

39. Što se tiče nedobrovoljnog smještaja na civilnoj osnovi u okviru Bolnice uspopstavljena je Komisija za zaštitu osoba s mentalnim poremećajima. Komisija prema odredbama pozitivnih zakonskih propisa odgovorna je za nadgledanje pitanja, kao što su: pristanak na liječenje, djelotvornost prava žalbe protiv nedobrovoljnog smještaja, informacije koje se odnose na prava pacijenta i prirodu i nuspojave predloženog liječenja i dr. Komisija je ovlaštena da prima žalbe od pacijenata i da djeluje po njima. Nažalost ova komisija nije još u potpunosti operativna.

Rukovodstvo Psihijatrijske bolnice na Sokocu čini napore da implementira pozitivne zakonske propise i preporuke CPT-a kako bi se poboljšali životni uvjeta pacijenata a i uposlenog osoblja. Stoga u saradnji sa nadležnim državnim i entitetskim ministarstvima uz pomoć donatora, planira se adaptiranje i dogradnja neiskorištenog prostora kako bi se za svakog pacijenta osigurao prostorni minimum od 4m², uslovi za radne i slobodne aktivnosti, osigurali pacijentima vlastiti prostori koji se mogu zaključavati (osobni pribor i stvari), poboljšali uvjeti i prostor boravaka pacijenata na otvorenom i posebno prišlo uređenju ukupnog prostora i zelenih površina, za šta u okviru bolničkog kompleksa postoje sve pretpostavke.

Da bi se planirano i nabrojano u dogledno vrijeme realiziralo neophodna su adekvatna novčana sredstva, koja bi, nadležni organi vlasti trebali osigurati, jednim dijelom iz državnog budžeta, a drugim dijelom iz donacija međunarodnih predstavnika.

40. U Aneksu forenzične psihijatrije Zatvora u Zenici prema najnovijim informacijama malo je primjetnih promjena i poboljšanja u pogledu materijalnih uvjeta za pacijente. Međutim, primjetna je promjena smanjenja broja pacijenata sa 69 na 32, što znači da su dvije spavaonice manje pretrpane.

Da bi se osigurao smještaj struktura temeljem manjih skupina, što je osnovni aspekt i plan uprave Zatvora, s jedne strane, očuvalo bi se dostojanstvo pacijenta, a s druge strane dosljednije bi se ostvarila politika za psihološku i socijalnu rehabilitaciju pacijenata.

Još uvijek nije riješeno pitanje kvalificiranog osoblja. I dalje je praksa da dva psihijatra posjećuju Aneks tri puta tjedno po nekoliko sati, što nije dovoljno. Teško dolazi do ispunjavanja preporuka CPT da se osigura doprinos multidisciplinarnog kliničkog osoblja (socijalnog radnika, radnog terapeuta, psihologa). Ispunjenjem tih i drugih uvjeta zatvorski službenici ne bi više morali biti prisutni u krugu Aneksa, što je trenutno slučaj.

41. Imajući u vidu navedeno sve više sazrijeva svijest i shvatanje nadležnih organa vlasti oba entiteta da se akutni problemi mogu riješiti na razini zemlje, što znači objedinjavanjem forenzične psihijatrije pri Psihijatrijskoj bolnici na Sokocu i zeničkom Zatvoru. Ovo iz razloga što BiH trenutno nema financijskih sredstava i stručnosti da vodi dvije posebne sigurne jedinice forenzične psihijatrije, sposobne da pruže njegu i liječenje kategoriji pacijenata koji bi morali biti smješteni u osposobljene forenzične psihijatrijske jedinice.

Bosna i Hercegovina ovom pitanju mora prići organiziranije. Mora se raditi na jasnom i realnom planu u koji treba da budu uključeni svi relevantni akteri kako bi se omogućilo da nova ustanova u razumnom roku pacijentima i osoblju pruži adekvatne i sigurne uvjete. To znači da treba hitno prevazići protivurječne informacije vezano za "osnivača" novopredložene ustanove. Dok se ovo pitanje ne riješi treba učiniti istinske napore da se osigura pomoć postojećoj upravljačkoj strukturi kako bi u ovom razdoblju osigurali bar minimalni uvjeti u pružanju njege i liječenja pacijenata. Bez sigurne i adekvatne pomoći nadležnih organa vlasti ni upravna struktura ovih i sličnih ustanova neće moći ispuniti zakonske obveze niti elementarna prava koja se od njih zahtijevaju i traže.

42. U tom smjeru u cilju popravljivanja stanja i stvaranja adekvatnih uvjeta koji će se temeljiti na europskim standardi i principima, aktuelne vlasti na razini Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH potpisale su Memorandum o razumijevanju o pravnoj pomoći i službenoj suradnji u oblasti izvršenja mjera sigurnosti obveznog psihijatrijskog liječenja u kaznenom postupku izrečenih u kaznenom postupku između BiH, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta BiH. Memorandum je objavljen u „Službenom glasniku BiH“, br. 44/06. Memorandumom je regulirano da će se sve mjere obveznog psihijatrijskog liječenja izrečene od bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini izvršavati u Psihijatrijskoj bolnici Sokolac. Vijeće ministara

BiH sredinom 2006. godine donijelo je odluku o prihvatanju Memoranduma i utvrdio da će posebnom odlukom odobriti sredstva za sanaciju i osposobljavanje Psihijatrijske bolnice na Sokocu, shodno ostvarenom dogovoru. Formirana je posebna Jedinica i određen koordinator za implementiranje sanacije pomenute bolnice i konstituiran Nadzorni odbor Projekta. Za ove namjene Vijeće ministara BiH odobrilo je inicijalna sredstva u iznosu od 15.000,00 KM Vlada Švajcarske Konfederacije donirala je sredstva u iznosu od 2,8 miliona CHF (kojim će prema dogovoru upravljati Ministarstvo financija i trzora BiH). Raspisan je i konkurentski zahtjev za izradu projekta sanacije Bolnice, urađen projekat saniranja i izvršena revizija projekta. Praktično sve je bilo spremno da se raspiše tender za izvođača radova.

43. Zastoj za realiziranje prezentiranog nastao je kada je Ministarstvo pravde BiH problematizovalo status buduće ustanove. Od entiteta Bosne i Hercegovine zatraženo je da se izjasne o naznačenom problemu jer je na zajedničkim sastancima istican dijamentralno različit pristup statusa i objekta i buduće ustanove.

Vlada Republike Srpske smatra da ona treba da bude osnivač Specijalne bolnice za forenzičku psihijatriju Sokolac, dok je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine mišljenja da to treba da bude Vijeće ministara BiH.

Za očekivati je da će ovaj veoma značajan projekat za cijelu Bosnu i Hercegovinu biti razriješen do kraja 2007. godine, i da će napokon biti stvoreni uvjeti za forenzičkih zatvorenika sukladno međunarodnim standardima.

44. Drugi veoma bitan projekat je izgradnja zatvora na razini Bosne i Hercegovine. Cilj ovog projekta je poboljšanje ukupnih uvjeta smještaja zatvorenika i pritvorenih osoba u Bosni i Hercegovini. Kapacitet budućeg državnog zatvora je osiguranje uvjeta za smještaj 300 zatvorenika i 50 pritvorenika. Njegova izgradnja planirana je za kraj 2008. godine, ali zbog nedostatka sredstava taj rok će najvjerojatnije biti prolongiran za narednih pola godine. Za izgradnju ovog značajnog objekta za Bosnu i Hercegovinu potrebna su sredstva u iznosu od oko 15 miliona Eura, što naravno Bosna i Hercegovina ne bi mogla sama financirati. Ali zahvaljujući dogovoru sa međunarodnim donatorima u realiziranju ovog projekta Bosne i Hercegovine će učestvovati sa 40% sredstava, a vlade SAD, Holandije i Švedske sa 60% ukupno planiranih sredstava.

45. Realiziranjem ova dva projekta očekivati je da će u Bosni i Hercegovini u narednom razdoblju doći do znatnijeg poboljšanja općih uvjeta zatvorenika i pritvorenih osoba. Tu se prevashodno misli na prostorno rasterećenje zatvora zbog skućenog prostora,

poboljšanje higijensko materijalnih uvjeta, kadrovsko poboljšanje i osposobljavanje kvalifikovanog zatvorskog osoblja, poboljšanje vanpritvorskih uvjeta i sadržaja, poštivanje ljudskih prava zatvorenika i pružanje odgovarajućeg tretmana i mentalno oboljelim pacijentima. Sve nabrojano i stvaranje drugih pretpostavki doprinijeće općem napretku i pomaku stanja u zatvorima Bosne i Hercegovine i realnijem ostvarivanju općeprihvaćenih međunarodnih standarda i normi u ovoj oblasti.

Pitanje br. 23.

Komiteta bilježi sa zabrinutošću da država članica namjerava prisilno premjestiti stanovnike romskog naselja u Butmiru, zbog nedostatka neophodne infrastrukture kako bi se spriječilo zagađenje opskrbe vodom, dok takav plan ne postoji za obitelji koje nisu Romi, a žive preko puta ulice. Također, navodi sa zabrinutošću da takav plan izmještanja ne sadrži bilo kakve detalje vezane za pravne lijekove i kompenziranju dostupnu romskim obiteljima (članci 2., 17. i 26.).

Država članica treba ponovo razmotriti plan izmještanja romskog naselja u Butmiru, uzimajući u obzir prava stanovnika naselja koje postoji preko 40 godina, kao i alternativna rješenja kako bi spriječila zagađenje opskrbe vodom. Podsjećamo državu članicu da bilo kakvo izmještanje mora biti izvršeno na nediskriminirajući način i mora biti sukladno međunarodnim standardima ljudskih prava, uključujući i prava pojedinaca na pravni lijek, kompenzaciju, kao i dodjelu alternativnih stambenih jedinica.

46. Budući da su poslovi oko rješavanja ovog značajnog pitanja u nadležnosti Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, u njegovoj organizaciji obavljene su brojne aktivnosti na izmještanju romskih naselja iz vodozaštitne zone Butmir i Sokolović kolonije.

Predmetni lokalitet na kojem je mimo urbanističke suglasnosti i neplanski formirano romsko naselje je vodozaštitno područje na granici prve (I) vodozaštitne zone. Prema Zakonu o vodama Kantona Sarajevo, Pravilniku o uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda koje se koriste ili planiraju da koriste za piće i Odluci o zaštiti izvorišta vode za piće u Sarajevskom polju („Sl. Novine Kantona Sarajevo“, br. 16/00) sadržana su sljedeća ograničenja:

U cilju očuvanja kvaliteta površinskih podzemnih voda na području Kantona Sarajevo:

1. zabranjuje se izgradnja ili rekonstrukcija proizvodnih kapaciteta, stambenih i drugih privrednih i vodoprivrednih objekata na zemljištu u zoni uticaja na kvalitet podzemnih voda koje se mogu koristiti za piće i na prostorima na kojima je planskim i drugim dokumentima predviđena izgradnja akumulacija za snabdijevanje vodom za piće stanovništva i privrede na području Kantona;
2. Zabranjuje se skladištenje opasnih i štetnih materija za kvalitet vode u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće;
3. Zaštita izvorišta voda koje se koriste za piće, odnosno izvorišta koja su vodoprivrednom odnosno drugim planskim dokumentima određena da se koriste za piće i zaštita voda od zagađivanja na području Kantona su od posebnog dugoročnog značaja za Kanton, Grad Sarajevo, općine, pravna lica i građane Kantona. Na području prve (I) zaštitne zone, odnosno prve A (I A) zaštitne zone, zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu u direktnoj vezi sa normalnim radom i održavanjem sustava za vodosnabdijevanje.

Aktivnosti koje se provode u cilju normalnog održavanja sustava za vodosnabdijevanje ne smiju štetno djelovati na izvorišta.

47. Od početka lipnja 2006. godine nadležno kantonalno ministarstvo je otpočelo brojne aktivnosti na izmještanju romskog naselja. Održano je više sastanaka i obilazaka terena uz uključivanje nadležnih organa i institucija na svim razinama, a s ciljem operacionalizacije dogovora o potrebi izmještanja romskih naselja sa vodozaštitnog područja, kao temeljnog uvjeta za normalizaciju stanja na tom području. Predmetnim sastancima prisustvovali su, pored predstavnika nadležnih institucija i organa vlasti Kantona Sarajevo, i predstavnici udruženja Roma, Vijeća Roma BiH, predstavnici međunarodnih organizacija i stanovnika Roma naselja „Butmir“.

Prema sačinjenim evidencijama na lokalitetu Butmira žive 44 obitelji sa ukupno 236 osoba, i 6 obitelji sa 22 osobe na lokalitetu Sokolović kolonije, što ukupno iznosi 50 obitelji sa 258 članova. Od navedenog broja evidentirano je ukupno 124 djece, uzrasta od 0-17 godina, i to u Butmiru 112, a u Sokolović koloniji 12.

Bez dvojbe odlučeno je da se iz naprijed navedenih razloga one izmjestite na drugi lokalitet.

48. Nakon više analiziranih lokacija ponuđen je bio lokalitet Vlakova kao jedina realna lokacija za formiranje romskog naselja. Analizom lokacije Vlakovo utvrđeno je da je zemljište u posjedu i vlasništvu Zemljoradničke zadruge „Ilidža“. Romsko naselje bi imalo karakter privremenog smještaja. Smještaj bi se osigurao u kontejnerskim jedinicama za ukupno 250 osoba. Potrebna lokacija zemljišta je od 5.000 do 6.000 m². U sklopu površine potrebno je planirati prostor za deponiju sekundarnih sirovina. Za smještaj stanovnika naselja potrebna su 63 kontejnera za smještaj osoba (po četiri osobe u kontejnersku jedinicu), 5 kontejnera instalirali bi se za sanitarni čvor sa tuš kabinama i 2 kontejnera za deponiju sekundarnih sirovina.

Za postavljanje kontejnera potrebno je osigurati odgovarajuću infrastrukturu i to: priključak na gradsku vodovodnu mrežu, biološki uređaj za prečišćavanje vode, priključak na električnu mrežu sa vanjskom rasvjetom, tamponiranje saobraćajnica, betonske podloge za kontejnere uređenje pristupnog puta do naselja i osigurati kontejnere za smeće. Za realiziranje navedenih aktivnosti postavljanje kontejnerskog naselja koštalo bi 640.000,00 KM.

49. Između Ministarstva stambenih poslova Kantona Sarajevo i općine Ilidža, 01. juna ove godine, potpisan je Protokol o sufinanciranju Projekta izmještanja romskog naselja

sa lokacije Butmir na novu lokaciju Vlakovo, općina Ilidža. Protokol je sačinjen da se stanovnicima pomenutog naselja dugoročno omoguće bolji uvjeti života i rada. Ministarstvo se obvezalo da će za ove aktivnosti izdvojiti do 720.000,00 KM, a općina Ilidža osigurati lokaciju za izmještanje romskog naselja na novu lokaciju u Vlakovu, uz suglasnost Kantonalnog Ministarstva privrede kao vlasnika predmetnog zemljišta, pribaviti idejni i izvedbeni projekat opremanja lokacije koji podrazumijeva sve potrebne infrastrukture, izvršiti odabir izvođača i nadzora nad radovima i fazno i završno izvještavati Ministarstvo stambenih poslova o dinamici realiziranja ovog projekta. Protokol također, sadrži i obvezu općine Ilidža da u saradnji sa Udruženjem građana Roma „Naša budućnost“ poduzmu sve aktivnosti oko popisa i evidencije broja osoba koje se izmješčaju, kao i aktivnosti oko pribavljanja potrebnih suglasnosti.

Na osnovu Protokola sačinit će se poseban Sporazum o realiziranju predmetnog projekta kojim će biti regulirana međusobna prava i obveze za potpisnice Protokola. Planirano je da bi realiziranje ovog projekta trebalo biti završeno do kraja 2007. godine.

50. Stav OSCE-a i UNHCR-a je da se obezbijedi nova lokacija za romsku populaciju uz pretpostavku da se sa te lokacije ne mogu dislocirati u narednom razdoblju od 10 godina, dakle trajno rješenje ovog problema.

51. Međutim, na sastanku koji je održan krajem augusta 2007. godine započeli su novi razgovori, iz razloga što se Međunarodna razvojna agencija Švedske „SIDA“ obratila sa Pismom namjere Ministarstvu stambenih poslova u kojem je dala garanciju, da će u narednoj godini izdvojiti sredstva za izgradnju čvrstih objekata za izmještanje pomenutog romskog naselja. Sredstva koja će „SIDA osigurati iznose 5.000.000 SFK (švedskih kruna), što je bitno uticalo na odvijanje daljih aktivnosti u rješavanju ovog problema.

52. Aktivnosti Ministarstva su bile usmjerene na osiguranju lokacija za izgradnju novih stalnih objekata na lokalitetu devet općina u Kantonu Sarajevo, ističući da je rješavanje ovog problema koji se tiče zaštite vodozaštitne zone i pitke vode problem svih stanovnika Kantona Sarajevo. U tom cilju zatraženo je angažovanje svih sarajevskih općina da se na lokalitetu svake od općina izgradi po jedan stambeni objekat sa četiri stambene jedinice, a da Vlada Kantona sa sredstvima koja su obezbijedila za kupovinu kontejnerskih jedinica, usmjeri ka osiguranju zemljišta i infrastrukture na tim lokalitetima za smještaj ovih objekata. Dakle, izgradnja 11 objekata sa 4 stambene jedinice bila bi prilagođena broju članova domaćinstva. Objekti bi imali prizemlje i visoko potkrovlje. Jedna stambena jedinica bi bila 8x8 vanjskih dimenzija.

53. U Pismu namjere utvrđeno je da će se sa izvođenjem radova početi u siječnju 2008. godine, a da bi se pomenuta izgradnja okončala sredinom 2008. godine.

Na ovakav način bi se stanovnici romskog naselja zbrinuli na najbolji mogući način.

Već su sada osigurani lokaliteti, i to općina Hadžići zemljište 800-900 m² za izgradnju dvije stambene jedinice i općina Vogošća za jedan objekat Caritas iz Švedske bi imao obvezu implementiranja dokumentacije za izgradnju objekata. Objekti koji će biti izgrađeni biće u vlasništvu općina i korisnici stambenih jedinica će predmetne objekte koristiti temeljem ugovora o korištenju stambenog objekta, uz obvezu plaćanja energenata. Ukoliko neka obitelj odseli ili na neki drugi način riješi svoje stambeno pitanje, stambena jedinica bi se dodijelila novoj obitelji, također, kao privremeni smještaj.

54. Kao sljedeće pozitivane primjere aktivnosti koje se provode u Bosni i Hercegovini po pitanju stambenog zbrinjavanja romskih obitelji, navodimo općinu Ilijaš u kojoj su izgrađena dva objekta za smještaj romskih obitelji i općinu Stari Grad i Udruženje Roma „Naša budućnost“, koji su na ime pomoći osigurali 800.000 KM namijenjenih za butmirsko naselje Roma.

55. Kao što je nadležni Komitet podsjetio Bosnu i Hercegovinu da se sva preseljenja romskih obitelji moraju provesti bez diskriminiranja i sukladno međunarodnim standardima, BiH upravo tako i postupa. Po pitanju diskriminiranja, kada su u pitanju obitelji naseljene u vodozaštitnoj zoni, poduzete su sve aktivnosti da se izmještanje ostvari sukladno utvrđenim standardima kako bi se osiguralo veoma važno pravo građana Sarajevo na čistu pitku vodu, a istovremeno bez bilo kojeg vida diskriminiranja prema stanovnicima romskog naselja u odnosu na stanovnike starosjedioce koji su u skladu sa postojećom zakonikom regulativom predratni korisnici i vlasnici zemljišta i izgrađen objekata i koji se ne nalaze u vodozaštitnoj zoni. Dakle, dokumenti prostorno planskog uređenja su javni dokumenti izdati od nadležnih organa i predstavljaju temelj za zakonito korištenje privane imovine i posjeda. Naglašavamo da se stanovnici neromske nacionalnosti, s druge strane ceste ne nalaze u vodozaštitnoj zoni i njihovi stambeni objekti su sagrađeni sukladno urbanističkim planom općine Ilidža i ne nalaze se u vodozaštitnoj zoni.

56. Podsjećamo da pomenuto romsko naselje pripada kategoriji bespravno izgrađenih naselja. Stambeni objekti su neuslovni, čak su neki izgrađeni i od kartona. Sve je rađeno stihijski bez odgovarajućih dozvola i odobrenja. Stanovnici nemaju zakonsko pravo da koriste zemljište, jer je isto državno zemljište. Posebno treba imati u vidu da predmetno

naselje direktno ugrožavava područje I (prve) vodozaštitne zone, sa koje se vodom snabdijeva gotovo 92% stanovnika Sarajeva. Što se tiče pitanja nadoknade ono će biti kompenzirano dodjelom na korištenje uvjetnih i konformnih stambenih objekata.

57. Ističemo da Bosna i Hercegovina još uvijek nije pristupila „Dekadi za uključivanje Roma“, inicijativi koju je usvojilo devet zemalja u Centralnoj i Jugoistočnoj Europi i koju je podržala međunarodna zajednica. Dekada predstavlja političko opredjeljenje zemalja da, kada su u pitanju Romi, smanje njihovu nejednakost u pogledu ekonomskog i ukupnog razvoja posredstvom implementiranja reformi i programa koji su osmišljeni da bi se prekinuo taj začarani krug siromaštva i aktivnog isključivanja Roma iz društvenih tokova. U pripremama za Dekladu, svaka zemlja je identificirala ograničen broj nacionalnih zadataka čije se ispunjenje može mijenjati, uključujući tri teme koje se međusobno prepliću. Svaka zemlja je izradila akcione planove u kojima su navedeni ciljevi i indikatori u ovim oblastima.

58. Kao kompenzaciju tome naglašavamo da je Bosna i Hercegovina 2005. godine usvojila Strategiju za rješavanje problema Roma u Bosni i Hercegovini, što je veliki korak naprijed ka sveobuhvatnoj nacionalnoj politici za zaštitu Roma. Da bi Strategija imala svoj djelotvorniji učinak, prišlo se izradi konkretnih akcionih planova u kojima će biti definirane aktivnosti koje će se poduzimati, uključujući vremenski okvir, nosilaca aktivnosti i detaljno razrađeno budžetsko financiranje.

59. Bosna i Hercegovina je već ispunula uvjete za prijavljivanje u program Dekade. Uz već postojeći Akcioni plan o obrazovanju Roma i drugih pripadnika nacionalnih manjina, radi se na pripremi akcionih planova: Akcioni plan za upošljavanje, Akcioni plan za stambeno zbrinjavanje i Akcioni plan za zdravstvenu skrb. Njihova priprema je u završnoj fazi i nadati se da će Bosna i Hercegovina uskoro ispuniti sve potrebne uvjete za priključivanje u program Dekade Roma. Potvrda za to je i nedavno (lipanj 2006. godina) održana konferencija u Mostaru o nacionalnoj strategiji Roma u Bosni i Hercegovini na kojoj se raspravljalo o izradi akcionih planova. Te i druge poduzete aktivnosti potvrđuju spremnost Bosne i Hercegovine, da pitanje i problemi nacionalnih manjina, među njima najmnogobrojnije Roma, riješava u prioritetima i kroz izradu akcionih planova, a potom i kroz njihovu dosljedno realiziranje.

Prilog:

- **tabela - spisak romskih obitelji i**
- **tabela – spisak djece, učenika osnovnih škola.**

**SPISAK ROMSKE POPULACIJE PO DOMAĆINSTVIMA, MJESNIM
ZAJEDNICAMA (BUTMIR I SOKOLOVIĆ KOLONIJA) I STAROSNOJ
DOBI**

-BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA I

**-BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA (DJECE) (STAROSNE DOBI OD 0
DO 17 GODINA)**

TABELA-ROMI -BUTMIR / S.KOLONIJA					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 01					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
1	1	SULEJMANOVIĆ(HAJRO)RASEMA	1704933136559	BUTMIR	74
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 1 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 02					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
2	1	SULEJMANOVIĆ(ZUHDIJA)SAFET	1512970131544	BUTMIR	36
3	2	SEJDOVIĆ(RAMIZ)MEVLA	1009974196590	BUTMIR	33
4	3	SULEJMANOVIĆ(SAFET)ŠEMSA	1607986175208	BUTMIR	21
5	4	SULEJMANOVIĆ(SAFET)ŠEMSO	0401989	BUTMIR	18
6	5	SULEJMANOVIĆ(SAFET)MIRSADA	1205991175118	BUTMIR	16
7	6	SULEJMANOVIĆ(SAFET)AMBRA	1911995176621	BUTMIR	11
8	7	SULEJMANOVIĆ(SAFET)ADIS	1904993171638	BUTMIR	14
9	8	SULEJMANOVIĆ(SAFET)SANDRA	2303998176638	BUTMIR	9
10	9	SULEJMANOVIĆ(SAFET)SAMIRA	1202003175001	BUTMIR	4
11	10	SULEJMANOVIĆ(SAFET)ARMIN	2402005	BUTMIR	2
12	11	SULEJMANOVIĆ(SAFET)OLIVER	0407001170044	BUTMIR	6
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 11 BROJ DJECE 7					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 03					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
13	1	SULEJMANOVIĆ(BAJRO)MEHMED	0503942172178	BUTMIR	65
14	2	SULEJMANOVIĆ(DŽEMO)HAFIZA	1801941136539	BUTMIR	66
15	3	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)JAGODA	0702983176512	BUTMIR	24
16	4	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)MALENA	0702983176504	BUTMIR	24
17	5	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)HALIMA	1302987176504	BUTMIR	20
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 5 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 04					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
18	1	SULEJMANOVIĆ(RIFET)HAJRUDIN	2511955172177	BUTMIR	51
19	2	SULEJMANOVIĆ(ZUHDIJA)ŠEVALA	3103958136549	BUTMIR	49

20	3	SULEJMANOVIĆ(HAJRUDIN)SANJA	0201988176503	BUTMIR	19
21	4	SULEJMANOVIĆ(HAJRUDIN)ANDREA	1310993	BUTMIR	14
22	5	SULEJMANOVIĆ(HAJRUDIN)NIJAS	2201996171631	BUTMIR	11
23	6	SULEJMANOVIĆ(HAJRUDIN)MERDAN	2001989170108	BUTMIR	18
24	7	SULEJMANOVIĆ(HAJRUDIN)ERMNIN	230199170096	BUTMIR	16
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 7 BROJ DJECE 3					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 05					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
25	1	SULEJMANOVIĆ(HAJRUDIN)GALIB	0303977171523	BUTMIR	30
26	2	SULEJMANOVIĆ(RAMIZ)RAMIZA	0605982176505	BUTMIR	25
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 06					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
27	1	SULEJMANOVIĆ(ČAZIM)HIMZO	0103982135034	BUTMIR	25
28	2	SEFEROVIĆ(NAZIF)VERA	1007982135034	BUTMIR	25
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 07					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
29	1	SULEJMANOVIĆ(FEHIM)SANDALA	0105969197800	BUTMIR	38
30	2	SULEJMANOVIĆ(SANDALA)DŽANA	2601998197806	BUTMIR	9
31	3	SULEJMANOVIĆ(SANDALA)ĐANI	2601994192826	BUTMIR	13
32	4	SULEJMANOVIĆ(SANDALA)VALTER	2601994192818	BUTMIR	13
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 4 BROJ DJECE 3					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 08					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
33	1	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)HASENIJA	3009979176501	BUTMIR	28
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 1 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 09					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
34	1	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)FERID	2707973171511	BUTMIR	34
35	2	ADŽOVIĆ(MOMČILO)BEBA	1802979155021	BUTMIR	28
36	3	SULEJMANOVIĆ(FERID)MARIO	1801999171504	BUTMIR	8
37	4	SULEJMANOVIĆ(FERID)KRISTINA	0502998176501	BUTMIR	9
38	5	SULEJMANOVIĆ(FERID)ŠABAN	1408005170039	BUTMIR	2
39	6	SULEJMANOVIĆ(FERID)LATIFA	0210003176082	BUTMIR	4
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6 BROJ DJECE 4					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 10					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
40	1	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)RATKO	1811979171511	BUTMIR	27

41	2	SULEJMANOVIĆ(EDHEM)SNJEŽANA	3008978197800	BUTMIR	29
42	3	SULEJMANOVIĆ(RATKO)MALENA	1712000175072	BUTMIR	6
43	4	SULEJMANOVIĆ(RATKO)SANDRA	1009002175054	BUTMIR	5
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 4					
BROJ DJECE 2					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 11					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
44	1	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)MEHMED	1101976172005	BUTMIR	31
45	2	SEFEROVIĆ(IFET)IZETA	2703980176779	BUTMIR	27
46	3	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)RUBIN	2004002	BUTMIR	5
47	4	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)ROMINA	0101995	BUTMIR	12
48	5	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)AMELA	0101001	BUTMIR	6
49	6	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)EDIN	0707998179331	BUTMIR	9
50	7	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)KASANDRA		BUTMIR	
51	8	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)HALIMA		BUTMIR	
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 8					
BROJ DJECE 4					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 12					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
52	1	SULEJMANOVIĆ(OMER)MEHMED	1704936172009	BUTMIR	71
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 1					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 13					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
53	1	SULEJMANOVIĆ(RIFET)NURA	0605960177036	BUTMIR	47
54	2	SULEJMANOVIĆ(ČAZIM)LAZAR	2003983	BUTMIR	24
55	3	SULEJMANOVIĆ(ČAZIM)BEBI	2701992	BUTMIR	15
56	4	SULEJMANOVIĆ(ČAZIM)MACA	1010994197184	BUTMIR	13
57	5	SULEJMANOVIĆ(ČAZIM)EJUB	1503977191608	BUTMIR	30
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 5					
BROJ DJECE 2					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 14					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
58	1	SEFEROVIĆ(NAZIF)NUSRET	0405958131542	BUTMIR	49
59	2	SULEJMANOVIĆ(KASIM)VASVIJA	0504955176551	BUTMIR	52
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 15					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
60	1	SEFEROVIĆ(IBRO)MURADIF	1501961151972	BUTMIR	46
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 1					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 16					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST

61	1	SEFEROVIĆ(NAZIF)NAZIF	0110953130009	BUTMIR	54
62	2	SEFEROVIĆ(AGO)ESMA	0606957136171	BUTMIR	50
63	3	SEFEROVIĆ(NAZIF)DALIBORKA	0803983135027	BUTMIR	24
64	4	SEFEROVIĆ(NAZIF)SLAĐANA	2504998176501	BUTMIR	9
65	5	SEFEROVIĆ(NAZIF)VIOLETA	0706991179135	BUTMIR	16
66	6	SEFEROVIĆ(NAZIF)NEDŽAD	2710985130005	BUTMIR	22
67	7	SEFEROVIĆ(NAZIF)KENTI	2603989130009	BUTMIR	18
68	8	SEFEROVIĆ(NAZIF)RASEMA	0908994176503	BUTMIR	13
69	9	SEFEROVIĆ(NAZIF)KASANDRA	1011999176505	BUTMIR	8
70	10	SEROVIĆ(NAZIF)FERID	0101995171505	BUTMIR	12
71	11	SEFEROVIĆ(NAZIF)KASANDRO	3012001171509	BUTMIR	5

**BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 11
BROJ DJECE 6**

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 17

RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
72	1	SEFEROVIĆ(NAZIF)HAMDIIJA	1203974130007	BUTMIR	33
73	2	SEFEROVIĆ(LATIF)BEHARA	0104978179134	BUTMIR	29
74	3	SEFEROVIĆ(HAMDIIJA)REUF	0309994171519	BUTMIR	13
75	4	SEFEROVIĆ(HAMDIIJA)ENES	0203993150000	BUTMIR	14
76	5	SEFEROVIĆ(HAMDIIJA)SAMSON	1302999171508	BUTMIR	8
77	6	SEFEROVIĆ(HAMDIIJA)DŽEKSON	2110000171503	BUTMIR	7
78	7	SEFEROVIĆ(HAMDIIJA)JELENA	1502999176630	BUTMIR	8
79	8	SEFEROVIĆ(HAMDIIJA)SAMANTA	0506004176511	BUTMIR	3
80	9	SEFEROVIĆ(HAMDIIJA)SAMIR	1708002171631	BUTMIR	5

**BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 9
BROJ DJECE 7**

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 18

RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
81	1	SEFEROVIĆ(MEHMED)MUFIK	0702968131537	BUTMIR	39
82	2	SEJDOVIĆ(IBRAHIM)ALEMA	0709971177178	BUTMIR	36
83	3	SEFEROVIĆ(MUFIK)DRAGANA	2112989136534	BUTMIR	17
84	4	SEFEROVIĆ(MUFIK)MUHAREM	2911990	BUTMIR	16
85	5	SEFEROVIĆ(MUFIK)GRANA	2012988136536	BUTMIR	18
86	6	SEFEROVIĆ(MUFIK)SINAN	1501993	BUTMIR	14

**BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6
BROJ DJECE 3**

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 19

RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
87	1	SEFEROVIĆ(MUFIK)DŽEVAD	0507985130016	BUTMIR	22
88	2	SEFEROVIĆ(HAMDIIJA)LENKA	2809989155793	BUTMIR	18
89	3	SEFEROVIĆ(DŽEVAD)EMIN	1608004170077	BUTMIR	3

**BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 3
BROJ DJECE 1**

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 20

RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
------------	----------------	----------------------	-------------	-----------	----------------

90	1	SEFEROVIĆ(MEHMED)BEKRIJA	0603970131538	BUTMIR	37
91	2	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)VIŠNJA	2411987	BUTMIR	19
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 21					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
92	1	SEFEROVIĆ(OMER)HAJRIJA	030394613006	BUTMIR	61
93	2	OSMANOVIĆ(GALIB)ELIZABETA	3110990345008	BUTMIR	17
94	3	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)LJUBO	0110985131538	BUTMIR	22
95	4	SULEJMANOVIĆ(ČAZIM)SUZANA	0605980	BUTMIR	27
96	5	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)HAJRIJA	2011989	BUTMIR	17
97	6	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)MUNIBA	0505994	BUTMIR	13
98	7	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)GIGAN	2610995	BUTMIR	12
99	8	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)TULJE	2012001176039	BUTMIR	5
100	9	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)SAMIR	2810000170045	BUTMIR	7
101	10	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)TAIBA		BUTMIR	
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 10					
BROJ DJECE 6					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 22					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
102	1	SEFEROVIĆ(MAHMUT)HAJRIJA	0303946135006	BUTMIR	61
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 1					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 23					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
103	1	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)ŠEFKIJA	1503949131558	BUTMIR	58
104	2	SEFEROVIĆ(ŠEFKIJA)ZUHDIJA	0101991	BUTMIR	16
105	3	SEFEROVIĆ(ŠEFKIJA)ŠEVKIJA	0101997	BUTMIR	10
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 3					
BROJ DJECE 2					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 24					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
106	1	HADŽOVIĆ(BAHTO)BEBE	2409967176500	BUTMIR	40
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 1					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 25					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
107	1	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)BAJRO	211197112006	BUTMIR	35
108	2	SULEJMANOVIĆ(RAMIZ)NAZIFA	1211976177007	BUTMIR	31
109	3	SULEJMANOVIĆ(BAJRO)ROMANO	0810003171029	BUTMIR	4
110	4	SULEJMANOVIĆ(BAJRO)ROMEO	3101006170007	BUTMIR	1
111	5	SEJDOVIĆ(NAZIFA)SANJA	0101989	BUTMIR	18
112	6	SEJDOVIĆ(NAZIFA)DUDIJA	0911992197172	BUTMIR	15
113	7	SEJDOVIĆ(NAZIFA)MAJKON	0101001	BUTMIR	6

114	8	SEJDOVIĆ(NAZIF)GORDANA	0101002	BUTMIR	5
115	9	SEJDOVIĆ(NAZIF)SAMANTA	0101999	BUTMIR	8
116	10	SEJDOVIĆ(NAZIF)MUHAREMA		BUTMIR	
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 10					
BROJ DJECE 6					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 26					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
117	1	HUSEINOVIĆ(ALAGA)HAJRIJA	0512962196595	BUTMIR	44
118	2	SEJDOVIĆ(RAMIZ)RAMBO	0111990191603	BUTMIR	17
119	3	SEJDOVIĆ(RAMIZ)HAJRUDIN	2011986191592	BUTMIR	20
120	4	SEJDOVIĆ(RAMIZ)ROKI	1510988191592	BUTMIR	19
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 4					
BROJ DJECE 1					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 27					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
121	1	SEJDOVIĆ(RIFET)FATIMA	1306940177001	BUTMIR	67
122	2	SEJDOVIĆ(MEHMED)HALIDA	2311975177028	BUTMIR	31
123	3	SEJDOVIĆ(MEHMED)SAKIB	2608983	BUTMIR	24
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 3					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 28					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
124	1	SEJDOVIĆ(MUSTAFA)MEHMED	1009941172009	BUTMIR	66
125	2	SEJDOVIĆ(MEHMED)LIBER	2603989	BUTMIR	18
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 29					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
126	1	SEJDOVIĆ(MEHMED)ENVER	0403979172009	BUTMIR	28
127	2	SULEJMANOVIĆ(HIMZO)FADILA	0604980198610	BUTMIR	27
128	3	SEJDOVIĆ(ENVER)ALDIN	2207004170017	BUTMIR	3
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 3					
BROJ DJECE 1					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 30					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
129	1	SEJDOVIĆ(MEHMED)HALID	0507981170009	BUTMIR	26
130	2	SULEJMANOVIĆ(ČAZIM)HALIDA	1902985176504	BUTMIR	22
131	3	SEJDOVIĆ(HALID)DENIS	1302002171503	BUTMIR	5
132	4	SEJDOVIĆ(HALID)TAJSON	2510003	BUTMIR	4
133	5	SEJDOVIĆ(MEHMEDA)LJUBINKA	2102987175073	BUTMIR	20
134	6	SEJDOVIĆ(MEHMED)ZDRAVKO	2305971172005	BUTMIR	36
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6					
BROJ DJECE 2					

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 31					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
135	1	SEJDOVIĆ(MEHMED)JERKO	1502968172009	BUTMIR	39
136	2	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)BAHRIJA	2111971177008	BUTMIR	35
137	3	SEJDOVIĆ(JERKO)DALIBOR	0707987170057	BUTMIR	20
138	4	SEJDOVIĆ(JERKO)DAVOR	3005988170049	BUTMIR	19
139	5	SEJDOVIĆ(JERKO)MILOŠ	0801991170130	BUTMIR	16
140	6	SEJDOVIĆ(JERKO)DAVID	2601995	BUTMIR	12
141	7	SEJDOVIĆ(BAHRIJA)ROBERTINA		BUTMIR	
142	8	SEJDOVIĆ(BAHRIJA)ELMA	1004997	BUTMIR	10
143	9	SEJDOVIĆ(JERKO)ELVEDINA		BUTMIR	
144	10	SEJDOVIĆ(JERKO)NIHADA	1303001	BUTMIR	6
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 10 BROJ DJECE 4					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 32					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
145	1	RAMOVIĆ(ĐEMO)ZURIFA	0610970176775	BUTMIR	37
146	2	SEJDOVIĆ(ZDRAVKO)LJUBICA	2411989175138	BUTMIR	17
147	3	RAMOVIĆ(ZURIFA)JASMINA	2005998	BUTMIR	9
148	4	RAMOVIĆ(ZURIFA)EMIRA	2807993	BUTMIR	14
149	5	RAMOVIĆ(ZURIFA)AMELA	1807993	BUTMIR	14
150	6	RAMOVIĆ(ZURIFA)DŽEMILA	28110001	BUTMIR	6
151	7	RAMOVIĆ(ZURIFA)ZLATA	1412002176092	BUTMIR	4
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 7 BROJ DJECE 6					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 33					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
152	1	SEJDOVIĆ(ŠEČO)ISMET	0104942131534	BUTMIR	65
153	2	SEFEROVIĆ(LATIF)FATIMA	0605942176539	BUTMIR	65
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 34					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
154	1	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)VEHBIJA	2802978171512	BUTMIR	29
155	2	SULEJMANOVIĆ(HAJRUDIN)TANJA	0201981176508	BUTMIR	26
156	3	SULEJMANOVIĆ(VEHBIJA)SEJDO	0212000170000	BUTMIR	6
157	4	SULEJMANOVIĆ(VEHBIJA)MUNIBA	1911002175017	BUTMIR	4
158	5	SULEJMANOVIĆ(VEHBIJA)FADIL		BUTMIR	
159	6	SULEJMANOVIĆ(VEHBIJA)AHMED		BUTMIR	
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6 BROJ DJECE 2					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 35					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
160	1	SULEJMANOVIĆ(HAJRUDIN)NEBOJŠA	0605983171507	BUTMIR	24
161	2	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)LJILJANA	1602987176508	BUTMIR	20

162	3	SULEJMANOVIĆ(NEBOJŠA)AIDA	0603005175018	BUTMIR	2
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 3 BROJ DJECE 1					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 36					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
163	1	SULEJMANOVIĆ(MEHM.)SABAHETA	1008969177651	BUTMIR	38
164	2	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)SENADA	2806989175116	BUTMIR	18
165	3	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)SAMIRA		BUTMIR	
166	4	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)BEHKA		BUTMIR	
167	5	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)BIBICA		BUTMIR	
168	6	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)NEZMIRA		BUTMIR	
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 37					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
169	1	RAMOVIĆ(ŠEVKO)AVDIJA	1305948130016	BUTMIR	59
170	2	RAMOVIĆ(AVDIJA)ALMASA	3110989176502	BUTMIR	18
171	3	RAMOVIĆ(AVDIJA)ANDRIJANA	2407987135026	BUTMIR	20
172	4	RAMOVIĆ(AVDIJA)DALIBOR	0312984	BUTMIR	22
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 4 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 38					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
173	1	RAMOVIĆ(AVDIJA)LJUBO	2707981	BUTMIR	26
174	2	KOVIĆ(DRAGAN)DRAGANA	0608986	BUTMIR	21
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2 BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 39					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
175	1	RAMOVIĆ(AVDIJA)GRINGO	1007974171501	BUTMIR	33
176	2	OSMANOVIĆ(MIRSO)MIRSADA	1408973176555	BUTMIR	34
177	3	RAMOVIĆ(GRINGO)MIRSO	2004000170057	BUTMIR	7
178	4	RAMOVIĆ(GRINGO)SENA	0105997176509	BUTMIR	10
179	5	RAMOVIĆ(GRINGO)ČAMIL	1701994171501	BUTMIR	13
180	6	RAMOVIĆ(GRINGO)AMIRA	1807003176112	BUTMIR	4
181	7	RAMOVIĆ(GRINGO)AIDA	0109005175005	BUTMIR	2
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 7 BROJ DJECE 5					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 40					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
182	1	RAMOVIĆ(AVDIJA)SALTAN	1005975171529	BUTMIR	32
183	2	RAMOVIĆ(NAZIF)BEHIJA	2109975135003	BUTMIR	32
184	3	RAMOVIĆ(SALTAN)KRUNO	0105005170008	BUTMIR	2
185	4	RAMOVIĆ(SALTAN)SAMANTO	2905000171506	BUTMIR	7

186	5	RAMOVIĆ(SALTAN)SANJI	2505998171522	BUTMIR	9
187	6	RAMOVIĆ(SALTAN)SERĐO	2509996171512	BUTMIR	11
188	7	RAMOVIĆ(SALTAN)HARIS	0301002170019	BUTMIR	5
189	8	RAMOVIĆ(SALTAN)BRUNO	1110003171101	BUTMIR	4
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 8					
BROJ DJECE 6					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 41					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
190	1	SULEJMANOVIĆ(ARIF)SANDRO	1204989170005	BUTMIR	18
191	2	SULEJMANOVIĆ(ARIF)ZORICA	0303985176518	BUTMIR	22
192	3	SULEJMANOVIĆ(ARIF)NURIJA	0109995	BUTMIR	12
193	4	SULEJMANOVIĆ(ARIF)SANDRA	2201992	BUTMIR	15
194	5	SULEJMANOVIĆ(GALIB)SANDRO	1009003171117	BUTMIR	4
195	6	SULEJMANOVIĆ(GALIB)ELVIRA	2308004175001	BUTMIR	3
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6					
BROJ DJECE 4					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 42					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
196	1	SEJDOVIĆ(MEHMED)DRENKO		BUTMIR	
197	2	SEJDOVIĆ(ZUHDIJA)HATIĐA		BUTMIR	
198	3	SEJDOVIĆ(DRENKO)JASMIN		BUTMIR	
199	4	SEJDOVIĆ(DRENKO)ADELISA		BUTMIR	
200	5	SEJDOVIĆ(DRENKO)GOCA		BUTMIR	
201	6	SEJDOVIĆ(DRENKO)DANIJEL		BUTMIR	
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6					
BROJ DJECE 0					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 43					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
202	1	SEJDOVIĆ(ALIJA)MUHAREM	0101980172040	BUTMIR	27
203	2	SEJDOVIĆ(MEHMED)HALIDA	2311975	BUTMIR	31
204	3	SEJDOVIĆ(MUHAREM)SAMANTA	0101001	BUTMIR	6
205	4	SEJDOVIĆ(MUHAREM)SEDINA	0101002	BUTMIR	5
206	5	SEJDOVIĆ(MUHAREM)SEDIJA	0101000	BUTMIR	7
207	6	SEJDOVIĆ(MUHAREM)SAMIR	0101004	BUTMIR	3
208	7	SEJDOVIĆ(MUHAREM)SANDALA	0101997	BUTMIR	10
209	8	SULEJMANOVIĆ(NAMKA)MIGO	1107988174141	BUTMIR	19
210	9	HADŽOVIĆ(BEBA)MUNIBA	0505994177170	BUTMIR	13
211	10	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)SAMIR	2810000170045	BUTMIR	7
212	11	SEJDOVIĆ(JERKO)HARIS	2610004170008	BUTMIR	3
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 11					
BROJ DJECE 8					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 44					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST

213	1	SEFEROVIĆ(MUNIR)DRENKO	2612984	BUTMIR	22
214	2	SEFEROVIĆ(VIŠNJA)SABASTIJAN	0802006170063	BUTMIR	1
215	3	SEFEROVIĆ(VIŠNJA)ZUMRA	1909004175079	BUTMIR	3
216	4	SEFEROVIĆ(LJUBO)ERVINA	0301005175062	BUTMIR	2
217	5	SEFEROVIĆ(LJUBO)JASMIN	0408999170002	BUTMIR	8
218	6	SEJDOVIĆ(ISMET)VASVIJA	0105983176506	BUTMIR	24
219	7	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)ARIF	0211966171546	BUTMIR	41
220	8	SULEJMANOVIĆ(ZUHDIJA)OLGA	3010967176504	BUTMIR	40
221	9	SULEJMANOVIĆ(ARIF)SERĐO	0103986171502	BUTMIR	21
222	10	SULEJMANOVIĆ(ARIF)ZIYAD	0104004171500	BUTMIR	3
223	11	SULEJMANOVIĆ(ARIF)RASIM	1010998171503	BUTMIR	9
224	12	SEJDOVIĆ(ŠERIF)PATRICIJA	0604997176505	BUTMIR	10
225	13	SEJDOVIĆ(ŠERIF)GIULIJANA	2405999176507	BUTMIR	8
226	14	SULEJMANOVIĆ(SANDALA)HAVA	1309989168309	BUTMIR	18
227	15	SULEJMANOVIĆ(SANDALA)LJILJANA	1401986197891	BUTMIR	21
228	16	SULEJMANOVIĆ(SAFET)KEMAL	2411006170029	BUTMIR	0
229	17	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)SENADA	2806989175116	BUTMIR	18
230	18	SEJDOVIĆ(SAKIB)ŽAD	2408006175003	BUTMIR	1
231	19	SULEJMANOVIĆ(TANJA)DŽEVADA	2611995	BUTMIR	11
232	20	SEFEROVIĆ( )KEMAL	1505006170062	BUTMIR	1
233	21	RAMOVIĆ(LJUBO)GORAN	2606006	BUTMIR	1
234	22	SULEJMANOVIĆ(GALIB)DAVID	0702007170003	BUTMIR	0
235	23	SEJDOVIĆ(JERKO)ADIS	2609002170029	BUTMIR	5
236	24	SEJDOVIĆ(JERKO)KENTI	0606007170001	BUTMIR	0

BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 24

BROJ DJECE 16

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 45

RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
237	1	SULEJMANOVIĆ(ZUHDIJA)AVDIJA	2402960131531	SOKOLOVIĆI	47
238	2	SULEJMANOVIĆ(AVDIJA)BRENDA	0101996	SOKOLOVIĆI	11

BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2

BROJ DJECE 1

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 46

RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
239	1	SULEJMANOVIĆ(AVDIJA)IBRAHIM	0604986170114	SOKOLOVIĆI	21
240	2	SULEJMANOVIĆ(BAJRO)SANJA	1310989106476	SOKOLOVIĆI	18

BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2

BROJ DJECE 0

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 47

RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
241	1	SULEJMANOVIĆ(KADRIJA)ZAHIDA	0101955	SOKOLOVIĆI	52
242	2	SULEJMANOVIĆ(AVDIJA)TARZAN	0101990	SOKOLOVIĆI	17
243	3	SULEJMANOVIĆ(AVDIJA)RAMBO	0101993	SOKOLOVIĆI	14

BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 3

BROJ DJECE 2

REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 48					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
244	1	SULEJMANOVIĆ(AVDIJA)RENATO	0101980	SOKOLOVIĆI	27
245	2	HADŽOVIĆ(MUHAMED)RUMINA	0101976	SOKOLOVIĆI	31
246	3	SULEJMANOVIĆ(RENATO)DŽEVAD	0101200	SOKOLOVIĆI	7
247	4	SULEJMANOVIĆ(RENATO)RIBANA	0101201	SOKOLOVIĆI	6
248	5	SULEJMANOVIĆ(RENATO)DAVID	0101203	SOKOLOVIĆI	4
249	6	SULEJMANOVIĆ(RENATO)BRUSLI	0101205	SOKOLOVIĆI	2
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6 BROJ DJECE 4					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 49					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
250	1	SULEJMANOVIĆ(AVDIJA)DALIBOR	0101983	SOKOLOVIĆI	24
251	2	SULEJMANOVIĆ(AVDIJE)AIŠA	0101980	SOKOLOVIĆI	27
252	3	SULEJMANOVIĆ(DALIBOR)ROBERTO	0101001	SOKOLOVIĆI	6
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 3 BROJ DJECE 1					
REDNI BROJ DOMAĆINSTVA 50					
RBR	RBR ČL.	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
253	1	JAŠAREVIĆ(SMAIL)HARUN	0101976	SOKOLOVIĆI	31
254	2	SULEJMANOVIĆ(AVDIJA)ESMA	0101979	SOKOLOVIĆI	28
255	3	SULEJMANOVIĆ(MUHAMED)KOBRA	0101998	SOKOLOVIĆI	9
256	4	SULEJMANOVIĆ(EMRAH)TARZAN	0101000	SOKOLOVIĆI	7
257	5	JAŠAREVIĆ(HARUN)ISMAIL	0101004	SOKOLOVIĆI	3
258	6	JAŠAREVIĆ(HARUN)ŠEMSA	0101006	SOKOLOVIĆI	1
BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 6 BROJ DJECE 4					
UKUPNO ČLANOVA: 258 (BUTMIR 236, SOKOLOVIĆ KOLONIJA 22)					
UKUPNO PORODICA: 50 (BUTMIR 44, SOKOLOVIĆ KOLONIJA 6)					
UKUPNO DJECE OD 0 DO 17 GODINA: 124 (BUTMIR 112, SOKOLOVIĆ KOLONIJA 12)					

NAPOMENA:

-Svi članovi sa **RBR ČL. = 1** su nosioci domaćinstva.

-Za 18 članova (tabela dolje) nemamo podataka JMBG niti godinu rođenja.

RBR	REDNI BROJ DOMAĆINSTVA	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
50	11	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)KASANDRA		BUTMIR	
51	11	SULEJMANOVIĆ(MEHMED)HALIMA		BUTMIR	
101	21	SEFEROVIĆ(BEKRIJA)TAIBA		BUTMIR	
116	25	SEJDOVIĆ(AZIF)MUHAREMA		BUTMIR	
141	31	SEJDOVIĆ(BAHRIJA)ROBERTINA		BUTMIR	
143	31	SEJDOVIĆ(JERKO)ELVEDINA		BUTMIR	
158	34	SULEJMANOVIĆ(VEHBIJA)FADIL		BUTMIR	
159	34	SULEJMANOVIĆ(VEHBIJA)AHMED		BUTMIR	

RBR	REDNI BROJ DOMAĆINSTVA	PREZIME I IME	JMBG	MZ	STAROST
165	36	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)SAMIRA		BUTMIR	
166	36	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)BEHKA		BUTMIR	
167	36	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)BIBICA		BUTMIR	
168	36	SULEJMANOVIĆ(ZAIM)NEZMIRA		BUTMIR	
196	42	SEJDOVIĆ(MEHMED)DRENKO		BUTMIR	
197	42	SEJDOVIĆ(ZUHDIJA)HATIĐA		BUTMIR	
198	42	SEJDOVIĆ(DRENKO)JASMIN		BUTMIR	
199	42	SEJDOVIĆ(DRENKO)ADELISA		BUTMIR	
200	42	SEJDOVIĆ(DRENKO)GOCA		BUTMIR	
201	42	SEJDOVIĆ(DRENKO)DANIJEL		BUTMIR	

**SPISAK DJECE ROMSKE POPULACIJE KOJA SU UKLJUČENA U OSNOVNO
OBRAZOVANJE**

I OSNOVNA ŠKOLA

Rb.	RAZRED	PREZIME I IME	JMBG
1	III	MUJIĆ MUFIDIN	1701999170031
2	III	HRUSTIĆ FERIDA	2306998175029
3	III	HRUSTIĆ SENAD	2508996110045
4	IV	BERIŠA SABEDINO	1505998172177
5	IV	ALIOSKI DEJVIT	2404998171637
6	VI	ALIOSKI EMRAN	0402995171636

UKUPAN BROJ UČENIKA ROMA 6

VIII OSNOVNA ŠKOLA

Rb.	RAZRED	PREZIME I IME	JMBG
1	VI	MUSIĆ ENVER	2808995
2	II	OSMANOVIĆ MEVLUDIN	2212997
3	I	OSMANOVIĆ SAMANTA	3003001175041
4	I	OSMANOVIĆ ADELISA	0812999175001

UKUPAN BROJ UČENIKA ROMA 4

UKUPAN BROJ UČENIKA ROMA UKLJUČENIH U OSNOVNO OBRAZOVANJE 10